

ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ

УДК 167.7

СИСТЕМНО-ПАРАМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ ЕЛЕМЕНТІВ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «БЕЗЕТАЛОННЕ ВИМІРЮВАННЯ»

Готинян-Журавльова В.В.

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

В науковій літературі поняттю «безеталонне вимірювання» було надано два визначення. В першому визначенні родовим поняттям виступає поняття «класифікування». В другому випадку родовим поняттям виступає поняття «класифікація». В статті проведено системно-параметричний аналіз понять «безеталонне вимірювання», «класифікація», «класифікування». В результаті з'ясовано, що кращим родовим поняттям буде поняття «класифікування».

Ключові слова: вимірювання, безеталонне вимірювання, класифікація, класифікування, системна модель.

Постановка проблеми. Останні століття розвитку науки ознаменувалося бурхливим розвитком суспільно-гуманітарних наук. Переоцінка цінностей, норм поведінки, оцінка суспільно-значущих явищ виявило потребу в новій методології, а також удосконалення старої. Одним з таких методів є вимірювання. Використання звичайного для природничих наук еталонного вимірювання ускладнюється відсутністю еталонів вимірюваних величин. А тому науковці все частіше звертаються до безеталонного вимірювання.

В офіційній термінології термін «безеталонне вимірювання» зустрічається вкрай рідко. В основному в тих галузях науки, де використання еталонного вимірювання, «на жаль», як вважають деякі методологи науки, неможливо і треба якось «викрутитися» – використати хоча б який метод. Однак така позиція поступово змінюється і про метод вимірювання без використання еталонів пишуть значно більше. Скажімо, в політології використовується вимірювання за допомогою індексів, а в соціології широко використовується вимірювання за допомогою шкал. Більшість вимірювань, що проводяться в педагогіці, те ж вкрай важко назвати еталонними.

Аналіз останніх досліджень. В філософській літературі проблему використання безеталонного вимірювання при вимірюванні характеристик мікрооб'єктів розглядали А. І. Уйюмов і Полікарпов в роботі [1]. Але в цій роботі не було надано визначення поняття «безеталонне вимірювання». Подальший аналіз проблеми показав, що складніше знайти визначення поняття «безеталонне вимірювання», ніж приклади застосування цього методу. Нами теж була здійснена спроба визначити безеталонне вимірювання. В ранній роботі [2] безеталонне вимірювання характеризувалася як вимірювання, в якому не використовується еталон та математичне відношення «більше» – «менше». Але ще раз підкреслимо – характеризується, бо, як відомо, визначення не може містити у собі тільки заперечну частину. Крім цього, були надані інші визначення, про які буде розповідатися далі.

Так зокрема безеталонне вимірювання, на нашу думку, можна визначити як класифікування об'єктів, в ході якого з родового поняття

«об'єкту, що вимірюється (до вимірювання)», виділяються види за певною ознакою – вимірюваною величиною або вимірюваною властивістю. Наступним кроком при аналізі цього питання був пошук вдалої видоутворюючої ознаки. Після аналізу видів визначень через найближчий рід і видоутворюючу ознаку, нами було визначено, що для більш чіткого визначення видоутворююча ознака повинна вказувати на операцію, за допомогою якої можна розпізнати ті або інші предмети, тобто визначення повинно бути операційним. В нашому випадку видоутворююча ознака повинна вказувати на те, яким чином відбувається безеталонне вимірювання, а саме на механізм безеталонного вимірювання. Крім того, розглядалася можливість визначити безеталонне вимірювання як вид вимірювання, де відбувається класифікація об'єктів за способом вимірювання, який може бути як за зміною вимірюваною ознаки, наявністю-відсутністю вимірюваною ознаки або схожістю-несхожістю вимірюваною ознаки з ознакою квазіеталонном. При такому визначенні видоутворююча ознака повинна вказувати на чотири види безеталонного вимірювання, які розрізняються за механізмом вимірювання.

Аналіз визначення процедури вимірювання вказувати на те, що родовим поняттям при визначенні поняття «вимірювання» може бути поняття «класифікація». Кожен з зазначених видів безеталонного вимірювання теж ґрунтується на класифікації об'єктів. Але аналізуючи цю проблему стає зрозумілим якою тонкою є межа, що відділяє один процес від одного. Пригадаємо слова К. Беркі: «вимірювання є видом класифікації – або скоріше, навпаки, сама класифікація є вимірюванням» [3, с. 44].

Для того, щоб продовжити аналіз і визначити краще з визначень, яке найповніше відповідає процесу вимірювання, скористуємося не тільки логічним аналізом, а й системно-параметричним, який був запропонований і розроблений А. І. Уйюмовим і його учнями: А. Ю. Цофнасом, Л. М. Тереньєвою, І. В. Сараєвою, Л. Л. Леоненко, К. В. Райхертом.

Таким чином, метою даною статті є системно-параметричний аналіз понять «безеталонне

вимірювання» і родового до нього поняття «класифікація» та «класифікування».

В рамках параметричної загальної теорії систем (параметричної ЗТС) будь-який об'єкт може бути представлений як системна модель, що характеризується трьома системними дескрипторами: концептом, структурою і субстратом. Концептом системної моделі є зміст, мета, задля чого розглядається системна модель. Концепт нагадує систему відліку, яка відома ще до створення системи. Структура системи являє собою відношення, що виникають між елементами системи, субстратом. Серед багатьох відношень, які існують між елементами, обирають одне – таке, що відповідає заданому концептові. Субстрат, тобто набір елементів, необхідно обрати таким, щоб на ньому можна було б реалізувати структуру, яка б чітко відповідала заздалегідь обраному концептові. Структура і субстрат системи підпорядковані концептові.

Концепт системи може бути атрибутивним чи реляційним. Атрибутивним концептом є та сама заздалегідь визначена властивість, мета, якій відповідає відношення у системі. Невизначене відношення, яке задовольняє цієї властивості, має назву реляційної структури. Поняття структури у широкому значенні цього слова можна ототожнити з поняттям системоутворюючого відношення. Сам об'єкт, на якому реалізуватися структура, буде субстратом системи.

Якщо концепт є певним заздалегідь визначеним відношенням, то він є реляційним концептом. Дане системоутворююче відношення реалізується на наборі деяких невизначених властивостей, за допомогою яких утворюються атрибутивним структурою, тобто, по суті, є набором властивостей, яка відповідає реляційному концептові. Субстратом системи буде той об'єкт, якому належить атрибутивним структурою.

Поняттю «система» можна дати два визначення. Проаналізував кожне визначення. Так «будь-який об'єкт є системою за визначенням, якщо на цьому об'єкті реалізується якість відношення, що відповідає визначеній властивості» [4, с. 37]. В даному визначенні акцент зроблено на певній системоутворюючій властивості. Ця властивість буде атрибутивним концептом, на якому буде реалізуватися невизначене відношення – реляційна структура. Таке визначення має назву визначення системи з атрибутивним концептом і реляційною структурою. Інше визначення поняття «система» можна отримати завдяки принципу двоїстості. Для цього треба в наведеному вище визначенні поміняти місцями поняття «властивість» і «відношення». Наприклад, якщо у визначенні: будь-який об'єкт є системою за визначенням, якщо на цьому об'єкті реалізується якість відношення, яке відповідає визначеній властивості поміняти місцями поняття «властивість» і «відношення», то отримаємо: будь-який об'єкт є системою за визначенням, якщо на цьому об'єкті реалізуються якісь властивості, які знаходяться в заздалегідь заданому відношенні. Таке визначення буде мати назву визначення з реляційним концептом, тобто заздалегідь заданому відношенні, і атрибутивною структурою (якоїсь невизначеною властивістю).

Пригадаємо визначення понять «еталонне» і «безеталонне вимірювання» через родові по-

няття «класифікація» і «класифікування». Виявляється, що навіть поняття «еталонне вимірювання» можна визначити через родові поняття «класифікування». Нами еталонне вимірювання було визначено як класифікування, тобто віднесення об'єкта, що класифікується, до певного класу на підставі наявності або відсутності заданої ознаки.

Безеталонному вимірюванню нами було дано два визначення. В першому випадку родовим поняттям було поняття «класифікування», в другому – поняття «класифікація». Таким чином, поняття «безеталонне вимірювання» можна визначити як класифікування об'єктів, в ході якого з родового поняття «об'єкту, що вимірюється (до вимірювання)» виокремлюються види за певною ознакою – вимірюваною величиною або вимірюваною властивістю. Інше визначення поняття «безеталонне вимірювання» акцентує увагу на способі, механізмі безеталонного вимірювання, який розкривається у видах безеталонного вимірювання. Таким чином, безеталонне вимірювання – це вид вимірювання, де відбувається класифікація об'єктів за способом вимірювання, який може бути за зміною вимірюваної ознаки, наявністю-відсутністю вимірюваної ознаки або схожістю-несхожістю вимірюваної ознаки.

Логічний аналіз надає нам аргументи «за» і «проти» обох визначень, а тому для того, щоб обрати краще родові поняття і видоутворюючу ознаку звернімося до іншого аналізу, до системно-параметричного аналізу і розглянемо як системні моделі поняття «еталонне» і «безеталонне вимірювання».

На наш погляд, з двох наведених вище визначень поняття «система» найкраще відтворить суть еталонного вимірювання визначення системи з атрибутивним концептом і реляційною структурою. Концептом системи «еталонне вимірювання» є властивість бути механізмом для пошуку кількісної оцінки якісних сторін явища, а точніше для пошуку математичного відношення між вимірюваним об'єктом і еталоном, оскільки для більшості вчених, зокрема для фізиків, «особливо цінні ті експерименти, де пізнання якісних сторін явища сполучається з пізнанням кількісних (фізичні величини виражаються в числовій формі), залежності між фізичними величинами знаходяться у формі математичного рівняння, функції і т. д.» [5, с. 5]. І ця властивість виразити якісну сторону явища в кількісній формі, «перевести» якість на мову чисел насамперед навіть не властивість, а особливість еталонного вимірювання, яка визначена заздалегідь. Вона показує у скільки разів еталон більше чи менше об'єкта вимірювання. Якщо за умовою задачі потрібно виміряти довжину предмета лінійкою, то заздалегідь відомо, що прийдеться шукати математичне числове відношення між вимірюваним об'єктом і еталоном – лінійкою. Структурою даної системи є «якесь» число, що виражає не просте відношення, а математичне відношення, заздалегідь визначене концептом: у скільки разів еталон більше чи менше вимірюваного об'єкта. Субстратом системи «еталонне вимірювання» є об'єкт вимірювання й еталон. Як правило, серед елементів процесу вимірювання відзначають: об'єкт вимірювання (вимірювана величина); одиниця вимі-

рювання, з якою порівнюється вимірювана величина; спостерігач і вимірювальний прилад; метод вимірювання; результат вимірювання (іменоване число). У нашому випадку як системну модель розглядають саме метод, механізм вимірювання, тому, відкидаючи інші елементи процесу вимірювання, як субстрат системи виділяємо ті елементи, що безпосередньо характеризують метод еталонного вимірювання – об'єкт вимірювання й еталон.

Звернімося до безеталонного вимірювання. Для визначення системи «безеталонне вимірювання» найкращим, на наш погляд, буде визначення системи з реляційним концептом і атрибутивною структурою: Концептом системи буде заздалегідь задане одне з чотирьох відношень, які складають механізм безеталонного вимірювання. Цим відношенням може виступати: відношення – комбінація параметрів $R(P_1, P_2, \dots)$, або відношення – зіставлення ознаки вимірюваної речі з метою відповіді на запитання: чи належить вимірювана ознака розглянутій речі $R(P, m)$; або відношення, що показує чи збігаються ознака P_1 , яка властива вимірюваному об'єкту, з ознакою P_2 , що взята в якості деякого умовного квазіеталона $R[(m^*)P_1, P_2]$; або відношення порівняння, яке властиве виду безеталонного вимірювання, що позначається як $R(m_1, m_2)$. Атрибутивною структурою системи «безеталонне вимірювання» виступають властивості, якості, ознаки, що виявляються, ідентифікуються чи приписуються вимірюваному об'єкту в процесі безеталонного вимірювання. Під субстратом системи мається на увазі об'єкт вимірювання, однак відповідно до виду безеталонного вимірювання як субстрат можуть виступати: набір ознак $(P_1, P_2, \dots)$, в результаті комбінації яких утвориться, вимірюється річ, що допускається в рамках параметричної ЗТС; вимірюваний об'єкт m , властива йому ознака (P_1) і набір ознак-квазіеталонів $(P_2, \dots)$; вимірюваний об'єкт (m) і ознака, що зіставляється з ним, (P) ; об'єкт вимірювання (m_1) і деякий умовний квазіеталонів (m_2) .

Тепер розглянемо як системні моделі поняття «класифікація» і «класифікування». В науковій літературі не існує єдиної думки щодо того, чим є класифікація – поділом понять або сортуванням речей. Якщо термін має декілька значень, а мова йде про термінологію, в якій не може бути двозначності, то термін «класифікація» ми будемо використовувати як найменування вже існуючої класифікації, яка основана на операції поділу понять, а процес віднесення класифікованого об'єкту до певного підрозділу будь-якої класифікації, будемо називати класифікуванням.

Нами проаналізовано можливість системного представлення класифікації і класифікування. Так вже існуюча класифікація може розглядатися як системна модель з атрибутивним концептом і реляційною структурою. Атрибутивним концептом буде «бути мета її створення, а саме – поглиблення і систематизація знань» [6, с. 99]. Реляційною структурою є спосіб створення класифікації, а він може бути як дедуктивним, так і індуктивним. При дедуктивному способі створення класифікації використовується логічна операція поділу найбільш загального поняття на класи за певною ознакою. При індуктивному спо-

собі створенні класифікації аналізуються окремі об'єкти, які потім об'єднуються в класи на основі подібності або відмінності за певними ознаками. Субстратом даної системної моделі будуть поняття (абстрактні ідеальні конструкції), якщо спосіб створення класифікації дедуктивний, або реальні елементи світу, реальні речі, якщо спосіб створення класифікації індуктивний.

Представимо як системну модель процедуру класифікування. Основним принципом цього процесу є порівняння об'єктів, що розглядаються, з заданими зразками, еталонними представниками класів. Тобто класифікування – це процес «зарахування об'єкту, що класифікується, до певного підрозділу будь-якої класифікації, яке відбувається на основі наявності або відсутності заданої ознаки (ознак) у об'єкта, що класифікується» [7, с. 7]. Оскільки класифікування – це, перш за все, процес створення класифікації, процес зіставлення об'єктів один з іншим або ж деякий спосіб розподілу множини цих об'єктів на їх підмножини, то «концептом даної системної моделі може бути спосіб створення класифікації – дедуктивний або індуктивний» [6, с. 100]. Дана системна модель буде системою з реляційним концептом. Якщо спосіб створення класифікації індуктивний, тобто аналізуються окремі об'єкти, необхідно сформувати набір ознак і виокремити еталонний зразок, який відповідав би усім цим ознакам, або зіставляти даний об'єкт зі вже існуючим еталонним зразком, що повністю відповідає ознакам. Таку ж ключову роль відіграє набір ознак при дедуктивному способі побудови класифікації, оскільки при поділі поняття необхідно дотримуватися певної ознаки – логічної підстави поділу. При будь-якому способі класифікування ключову роль відіграють ознака або декілька ознак, які обираються відповідно способу класифікування. Тобто дана системна модель є моделлю з атрибутивною структурою. Субстратом даної системної моделі будуть поняття при дедуктивному способі створення системної моделі, або реальні об'єкти, речі при індуктивному способі створення системної моделі.

Тепер проаналізуємо сам процес створення класифікації – класифікування. Класифікування або класифікація як процес, на думку С. С. Розової, не тільки поділ понять, але й поділ предметів. У цьому випадку «процес створення класифікації буде містити у собі дослідження об'єктів, що класифікуються, за деякою програмою, а не аналіз змісту відповідного поняття, навіть якщо таке вже існує» [7, с. 12]. Далі, «думка про те, що створення класифікації – це не лише поділ понять, а й поділ предметів, в скритому вигляді міститься і в традиційному тезисі про те, що процедура створення класифікації може відбуватися як дедуктивним шляхом, так і індуктивним» [7, с. 12]. При дедуктивному способі побудови класифікації використовується логічна операція поділу найбільш загального поняття на класи за певною ознакою. При індуктивному способі створення класифікації аналізуються окремі об'єкти, які поєднуються в класи на основі подібності або відмінності в ознаках. Оскільки спосіб створення класифікації в системній моделі класифікування відігравав роль концепту, то він має бути заздалегідь відомим і визначати операцію (поділ по-

нять або сортування речей), яка лежить в основі класифікації, і зміст класифікаційних чарунок.

Проаналізуємо, яку системну модель можна створити якщо за основу взяти дедуктивний спосіб створення класифікації. Концептом в даному випадку буде підстава для поділу понять, а саме «подібність або відмінність їх ознак (тобто ознак, які містяться у змісті даних понять), встановлюють ніж ними родо-видові відношення» [7, с. 12]. Це і буде атрибутивним концептом даної системи. Реляційною структурою буде виступати логічна операція поділу понять, а субстратом – самі поняття.

Якщо за основу створення класифікації обрати індуктивний спосіб, то утвориться системна модель з реляційним концептом і атрибутивною структурою. Реляційним концептом буде об'єднання в класи окремих об'єктів. Атрибутивною структурою виступає властивість, завдяки якій це об'єднання відбувається – це подібність або відмінність у ознаках об'єктів. Субстратом виступають ті об'єкти, які ми класифікуємо.

Кожен об'єкт може бути розглянуто і в якості системної моделі з атрибутивним концептом і реляційною структурою, і як системна модель з реляційним концептом і атрибутивною структурою. Але це будуть зовсім різні системні моделі одного і того ж об'єкта. Від цього ж нас застерігають і при аналізі класифікації. С. С. Розова застерігає нас щодо ілюзії, «що мова йде про одну і ту ж процедуру, яка лише виконується в різних умовах і тому з певними особливостями. Але аналіз опису дедуктивного і індуктивного шляхів створення класифікації переконує в тому, що фактично маються на увазі дії які відбуваються з об'єктами різної природи і які носять різний характер» [7, с. 12].

Звернімося до аналізу подібності концептів системних моделей. Системна модель «безеталонне вимірювання» є системною моделлю з реляційним концептом і атрибутивною структурою. Такими ж системними моделями з реляційним концептом й атрибутивною структурою є системні моделі «класифікування» (як процедура) і «класифікування» (як процес створення класифікації). Тому ретельніше проаналізуємо подібність цих системних моделей.

Якщо розглянути процедуру класифікування, то при індуктивному способі її створення необхідно сформулювати набір ознак і відокремити певний еталонний зразок. Але, на нашу думку, тут доцільніше використати поняття «квазіеталон», яким, по суті, і є еталонний зразок. Поняття «квазіеталон» значно ширше за поняття «еталон» – єдиний міжнародний стандарт даної певної величини. Якщо йдеться про квазіеталон, то він може бути використаний як еталон лише один раз, не потребує міжнародної фіксації і часто обирається дослідником за своїми власними переконаннями і потребами.

Дуже подібним до процедури класифікування є види безеталонного вимірювання, які засновані на порівнянні вимірюваної речі з квазіеталоном,

або є властивості, що належить вимірюваній речі, з властивістю, яка обрана як квазіеталон. В якості приклада першого з зазначених видів безеталонного вимірювання можна назвати процедуру шкалювання, зокрема шкалу Мооса. Прикладом другого з зазначених видів безеталонного вимірювання є оцінювання вчителем відповіді учня, яке містить у собі порівняння властивостей, що належать відповіді учня, з властивостями так званої «еталонної» або ж «ідеальної» відповіді на думку викладача та авторів і розробників програм і методичних порад для вчителів та викладачів [2].

Атрибутивною структурою в такому випадку буде властивість – ознака або ж набір ознак, за якими можна створити умовний квазіеталон для порівняння. Субстратом будуть виступати елементи як матеріального світу (наприклад, мінерали при вимірюванні за допомогою шкали Мооса в мінералогії) або ідеальні конструкції (як при вимірюванні сили вітру за допомогою шкали Бофорта та відповіді учня).

До цього способу класифікування можна віднести третій вид безеталонного вимірювання, який засновано на зіставленні ознака-квазіеталону з вимірюваною річчю з метою виявлення чи належить ознака вимірюваної речі, чи ні [2]. Так до кожної хвороби лікарями виявлені певні опорні діагностичні ознаки (умовні квазіеталони) за якими визначаються саме захворювання та тяжкість його протікання.

Якщо звернімося до класифікування як процесу створення класифікації, то при індуктивному способі створення класифікації, ця системна модель буде системною моделлю з реляційним концептом, який вказує на процедуру об'єднання в класи окремих об'єктів, та атрибутивною структурою, яка вказує на те, що класифікування відбувається на основі подібності або ж відмінності ознак, що класифікуються. Таким по суті є четвертий вид безеталонного вимірювання, який заснований на комбінації ознак, з яких формується, утворюється вимірюваний об'єкт [2]. Так групи крові виявляються на основі комбінації (наявності або відсутності) двох параметрів – ізоантигенів та ізоантітел. В результаті комбінації цих ознак маємо чотири групи крові.

Висновки. Таким чином, в результаті системно-параметричного аналізу системних моделей безеталонне вимірювання, класифікація і класифікування нами встановлено збіг за концептом системних моделей безеталонне вимірювання і класифікування. А тому, на нашу думку, родовим при визначенні для поняття «безеталонне вимірювання» буде поняття «класифікування». Нам слід звернутися до визначення безеталонного вимірювання як класифікування об'єктів (як елементів реального світу, так й абстрактних ідеальних конструкцій), в ході якого з родового поняття «вимірюваний об'єкт» (до вимірювання) виокремлюються види за певною ознакою – вимірюваною величиною або ж вимірюваною властивістю. Саме це визначення, на нашу думку, потребує подальшого аналізу.

Список літератури:

1. Уёмов А. И., Поликарпов Г. А. К проблеме безэталонного измерения в микрофизике / А. И. Уёмов, Г. А. Поликарпов // Проблемы диалектико-материалистического истолкования квантовой теории. Материалы 4 Симпозиума по гносеологическим проблемам измерений. – К.: Наукова думка, 1972. – С. 127-140.
2. Готинян В. В. Логіко-системні аспекти проблеми вимірювання: дис. ... кандидата філос. н.: 09.00.02 / Готинян Віталія Віталіївна. – Одеса, 2005. – 186 с.
3. Берка К. Измерения. Понятия, теория, проблемы / Карел Берка; [пер. с чеш. К. Н. Иванова]. – М.: Прогресс, 1987. – 320 с.
4. Уёмов А. И. Системный подход и общая теория систем / А. И. Уёмов. – М.: Мысль, 1978. – 272 с.
5. Мельников О. А. О роли измерений в процессе познания / О. А. Мельников. – Новосибирск: Наука сибирское отделение, 1968. – 95 с.
6. Готинян-Журавльова В. В. Двоїсте визначення поняття «система» і двоїсте значення терміну «класифікація» // Сборник научных трудов SWorld. Материалы международной научно-практической конференции «Современные проблемы и пути их решения в науке, транспорте, производстве и образовании 2012». – Выпуск 4. Том 38. – Одесса: КУПРИЕНКО, 2012. – С. 97-101.
7. Розова С. С. Классификационная проблема в современной науке / Розова С.С. – Новосибирск: Наука, 1986. – 224 с.

Готинян-Журавлева В.В.

Одесский национальный университет имени И.И. Мечникова

СИСТЕМНО-ПАРАМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЭЛЕМЕНТОВ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ПОНЯТИЯ «БЕЗЭТАЛОННОЕ ИЗМЕРЕНИЕ»

Аннотация

В научной литературе понятию «безэталонное измерение» соответствуют два определения. В первом определении родовым понятием выступает понятие «классифицирование». Во втором определении в качестве родового понятия рассматривается понятие «классификация». В статье проведен системно-параметрический анализ понятий «безэталонное измерение», «классификация» и «классифицирование». В результате выяснено, что лучшим из двух родовых понятий будет понятие «классифицирование».

Ключевые слова: измерение, безэталонное измерение, классификация, классифицирование, системная модель.

Gotynayn-Zhuravlyova V.V.

Odessa I.I. Mechnikov National University

THE SYSTEM-PARAMETRIC ANALYSIS OF ELEMENTS OF THE DEFINITION OF THE CONCEPT “THE STANDARDLESS MEASUREMENT”

Summary

The concept of the “standardless measurement” was given two definitions in the scientific literature. The generic concept is the concept of “the procedure of the classification” in the first definition. The generic concept is the concept of “classification” in the second definition. The system-parametric analysis of the concept “the standardless measurement”, “the classification”, “the procedure of the classification” was carried out in the article. As a result it was clarified that the best generic concept would be the concept of “the procedure of the classification”.

Keywords: measurement, standardless measurement, classification, the procedure of the classification, system’s model.